

SESAR ”registerdag”

Tema: Odontologisk sömnmedicin i Sverige

Agenda

Välkommen – Ludger Grote

Data i SESAR:s årsrapport runt behandling av sömnapné med apnébettskenor – Anna Nygren

Hur registrerar jag i SESAR? – Anna Nygren

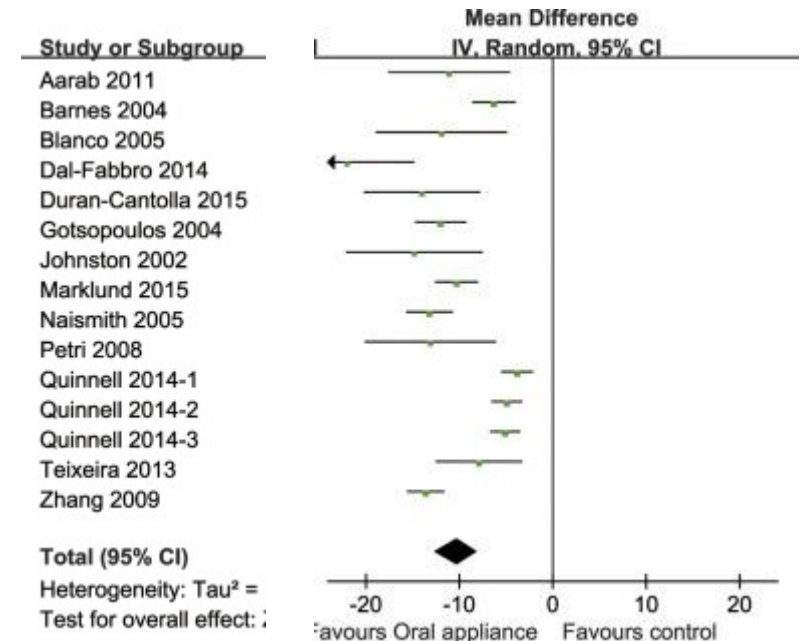
Enkätundersökning hos nätverket för bedömningstandläkare – Ludger Grote

”Blow or Bite” – vilka faktorer påverkar val av CPAP eller apnébettskena vid mild till moderat sömnapné? – Benedikt Fridriksson

Odontologisk behandling av sömnapné – vad behöver vi veta mer? Hur kan SESAR bidra mer? - gemensam diskussion

Bakgrund

- **Behandlingsprincip:** Framdragning av mandibeln, ökar utrymme i de övre andningsvägar
- **Effekt på sömnapné mängden:**
50% AHI reduktion genom hela spektrum av OSA
Mindre effektiv än CPAP men jämförbar förbättring av livskvalité
- **Andra hälsoeffekter:**
Blodtrycksreduktion, mindre trafikolyckor, och övriga symtomförbättringar, effektstorlek jämförbar med övriga behandlingsalternativ
- **Patientens val:**
Högre acceptans trots lägre effektivitet
- **Definierad biverkningsprofil**
- **Behandlingsincidens:**
Ökande i Sverige och i Europa

European Respiratory Society guideline on non-CPAP therapies for obstructive sleep apnoea

Winfried Randerath ^{1,20}, Johan Verbraecken ^{2,20}, Christel A.L. de Raaff³, Jan Hedner⁴, Simon Herkenrath¹, Winfried Hohenhorst⁵, Tina Jakob⁶, Oreste Marrone⁷, Marie Marklund⁸, Walter T. McNicholas ^{9,10}, Rebecca L. Morgan ¹¹, Jean-Louis Pepin¹², Sofia Schiza¹³, Nicole Skoetz⁶, Dan Smyth^{14,15}, Jörg Steier ¹⁶, Thomy Tonia¹⁷, Wojciech Trzepizur¹⁸, Piet-Heijn van Mechelen¹⁴ and Peter Wijkstra¹⁹

Eur Respir Rev. 2021

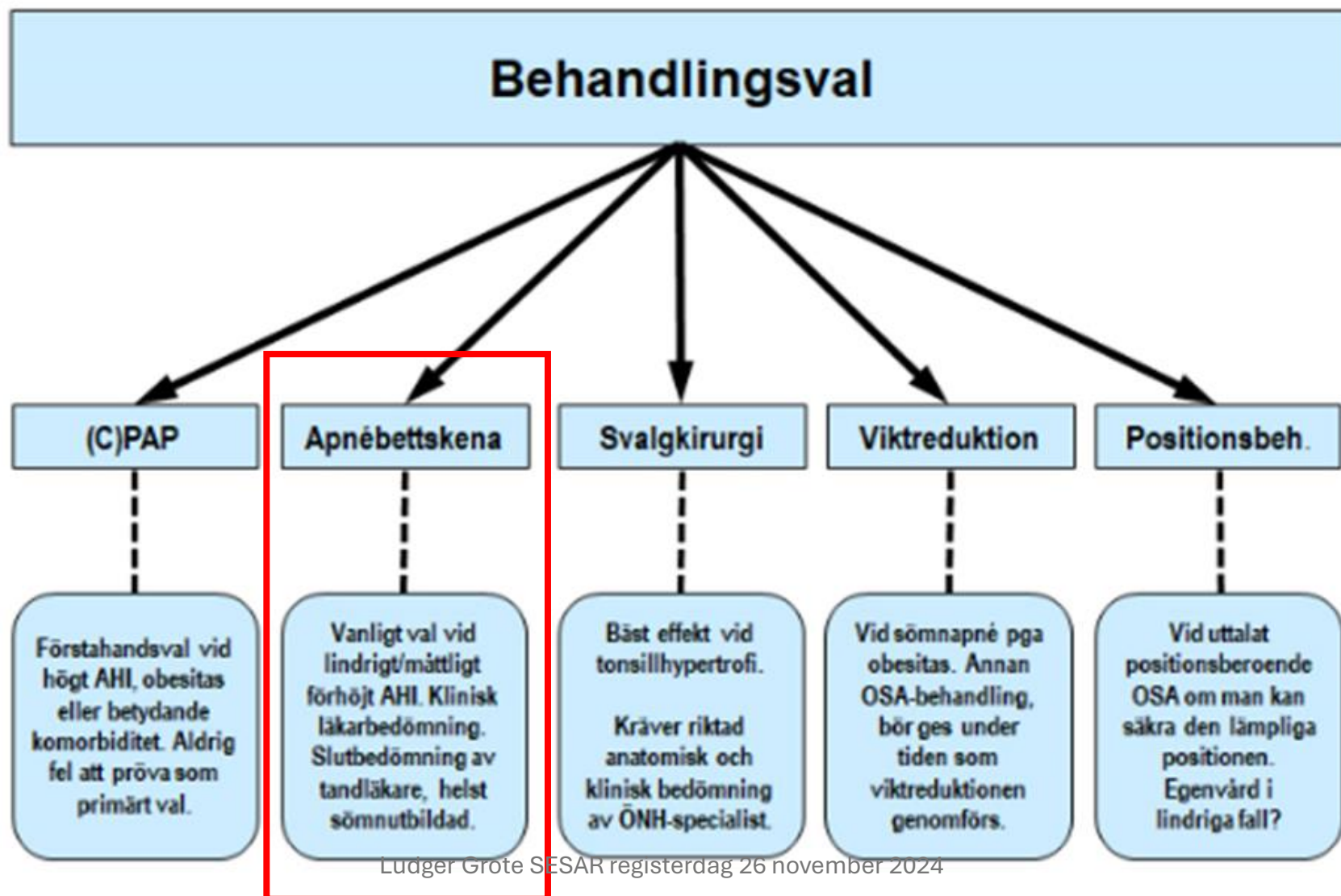
Task force recommendation

“In adult patients with OSA, we suggest that CPAP should be used as compared to MAD (conditional recommendation, very low quality of evidence)”

Remarks

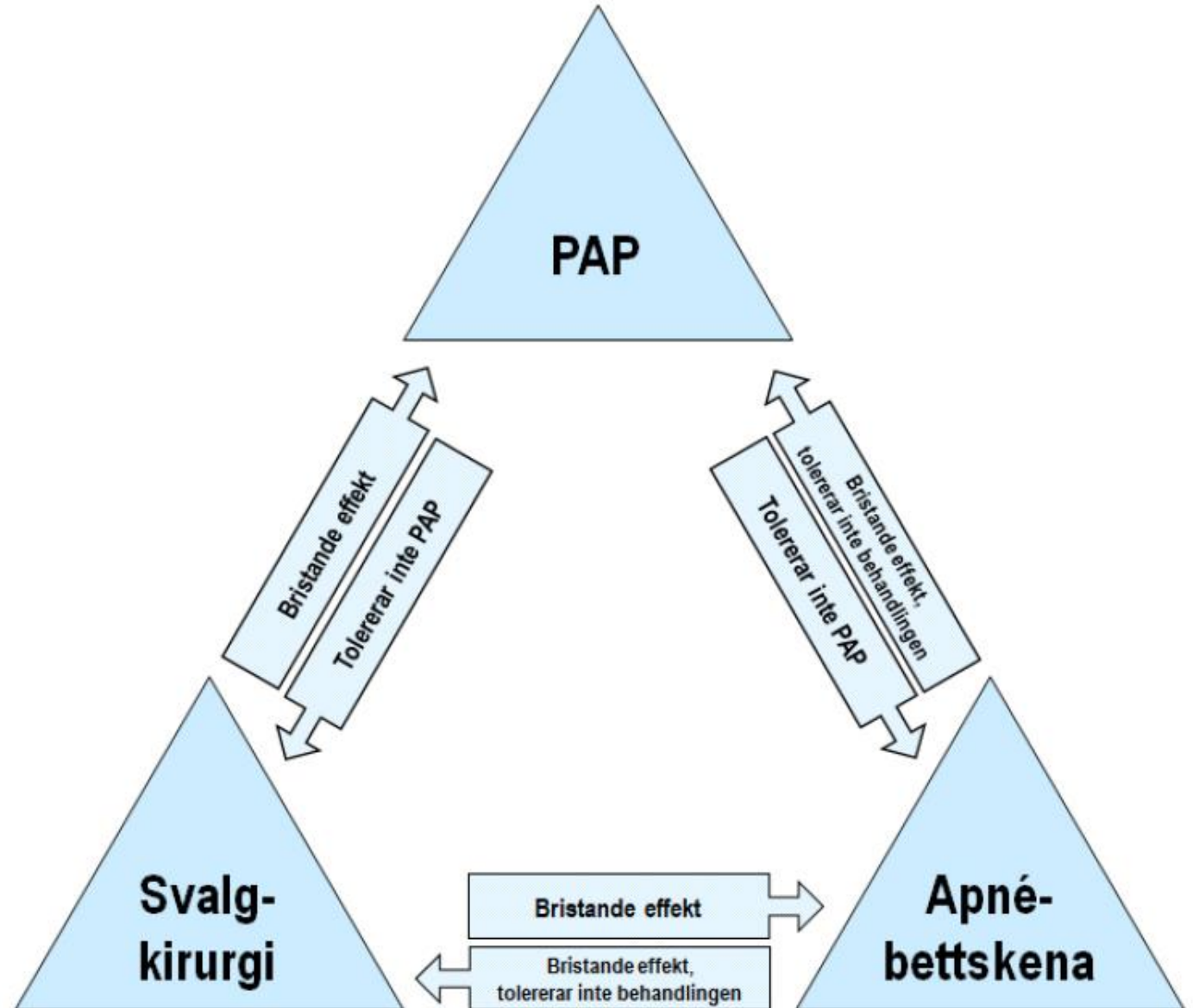
- “In mild to moderate OSA, the difference in AHI becomes less important, and therefore, due to equal effects on sleepiness and quality of life, both devices can be considered equally”
- “Altogether, those considerations lead the panel to regard CPAP and MAD as equal in patients with mild to moderate OSA. With increasing severity of OSA, comorbidities or odontological concerns, CPAP should be considered in this group of patients.”

Vårdprogram: Tydligt och bred förankring av behandling med apnébettskena

Alternativ behandling

Alternativ behandlingsmodalitet
måste väljas när det primära valet
har ej fungerat

Contents lists available at [ScienceDirect](https://www.sciencedirect.com)

Sleep Medicine

journal homepage: www.elsevier.com/locate/sleep

The Swedish sleep apnea registry (SESAR) cohort – “Real world data” on a national level

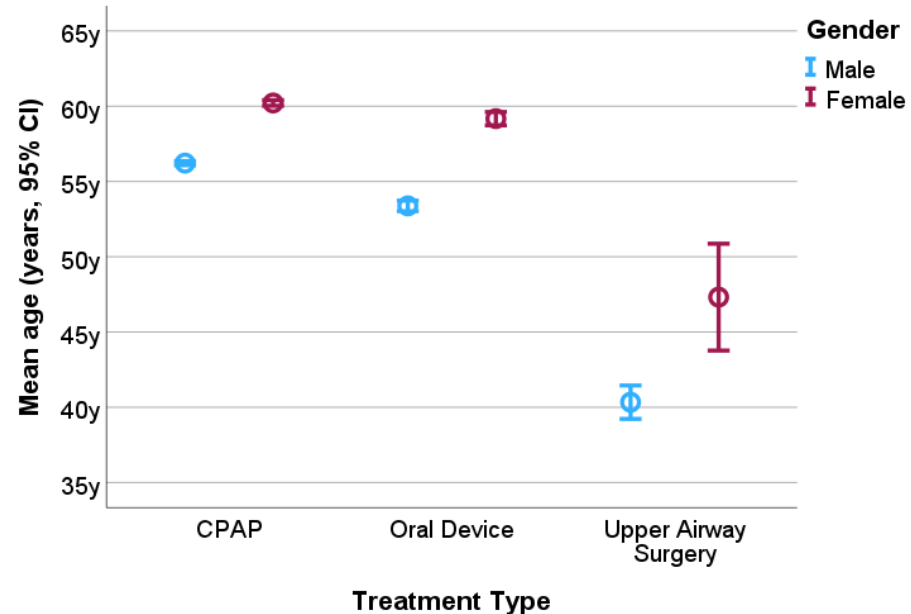
Ludger Grote^{a,b,*}, Yvonne Asp Jonzon^c, Peter Barta^d, Tarmo Murto^e, Zarita Nilsson^f, Anna Nygren^g, Jenny Theorell-Haglöw^h, Ola Sunnergren^{i,j}, Martin Ulander^{k,l}, Magnus Ekström^m, Andreas Palm^h, Jan Hedner^{a,b}

Sleep Medicine 2024

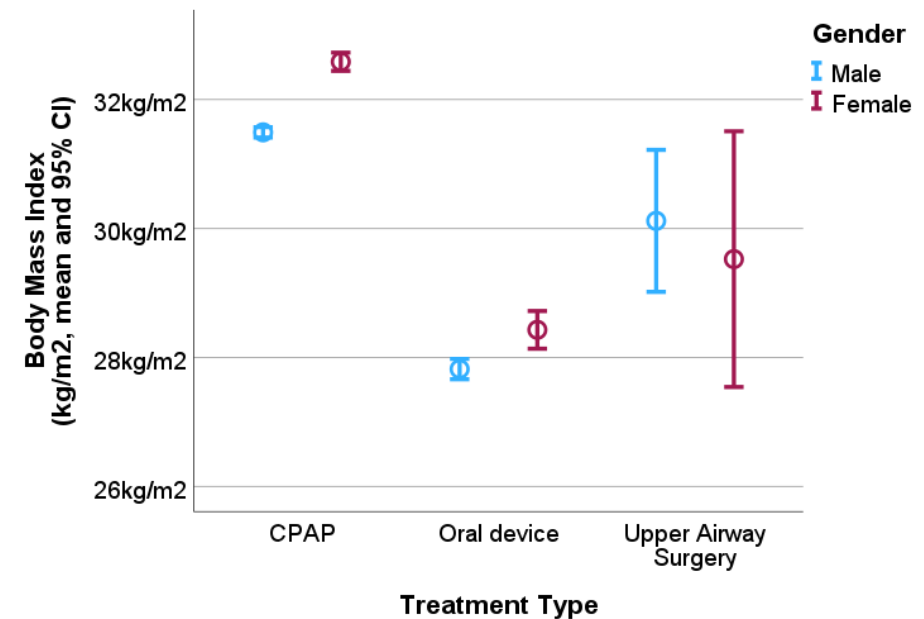
Analys av behandlingskohorter för CPAP, apnébettskena och luftvägskirurgi

Kliniska data för de olika behandlingskohorter: CPAP, Apnébetskena och övre luftvägskirurgi

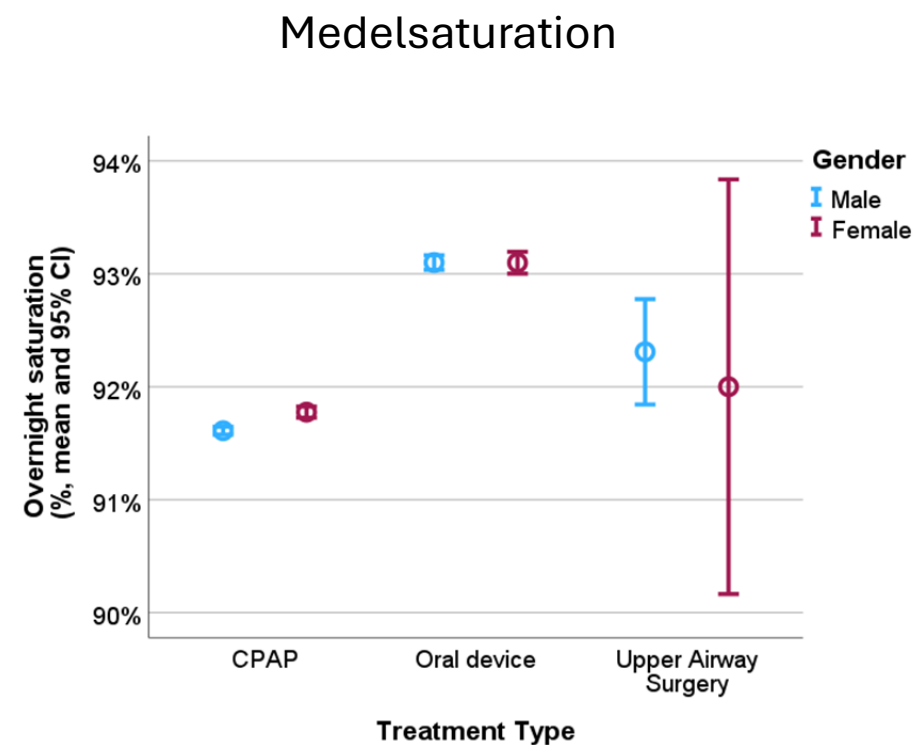
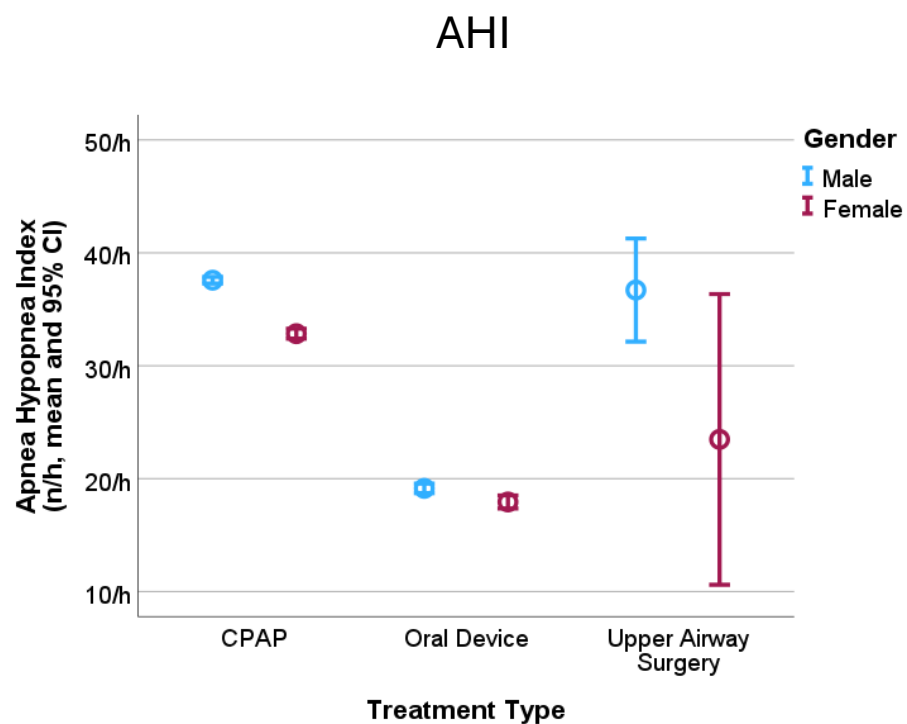
Ålder

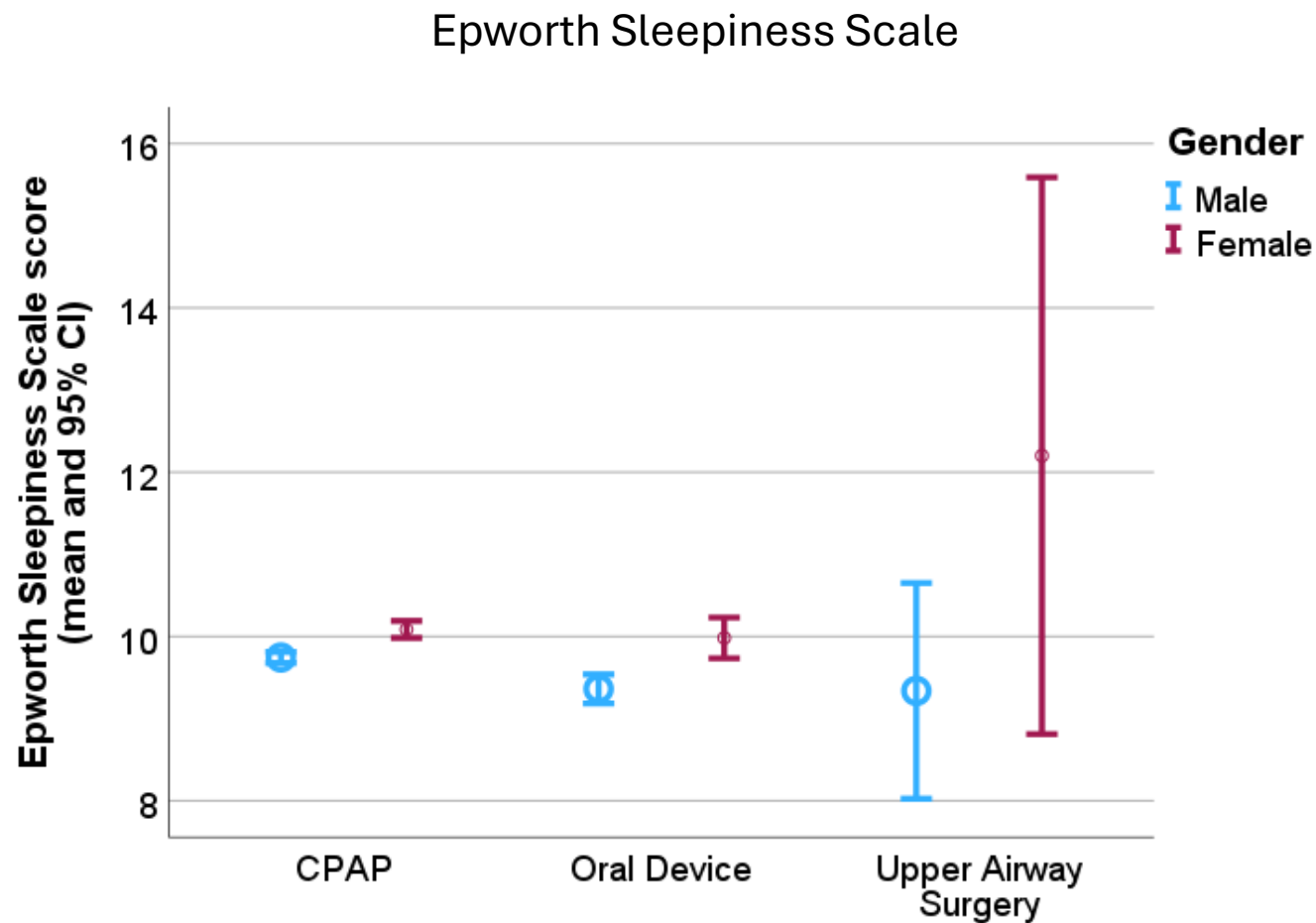
Body Mass Index

Kliniska data för de olika behandlingskohorter: CPAP, Apnébetskena och övre luftvägskirurgi

Kliniska data för de olika behandlingskohorter: CPAP, Apnébetskena och övre luftvägskirurgi

Frågeformulär till enheter för särskild tandvårdsförsäkring

Anna Nygren, ssk, registerkoordinator SESAR

Zarita Nilsson, ssk, styrgruppsmedlem SESAR

Ludger Grote, registerhållare SESAR

Introduktion

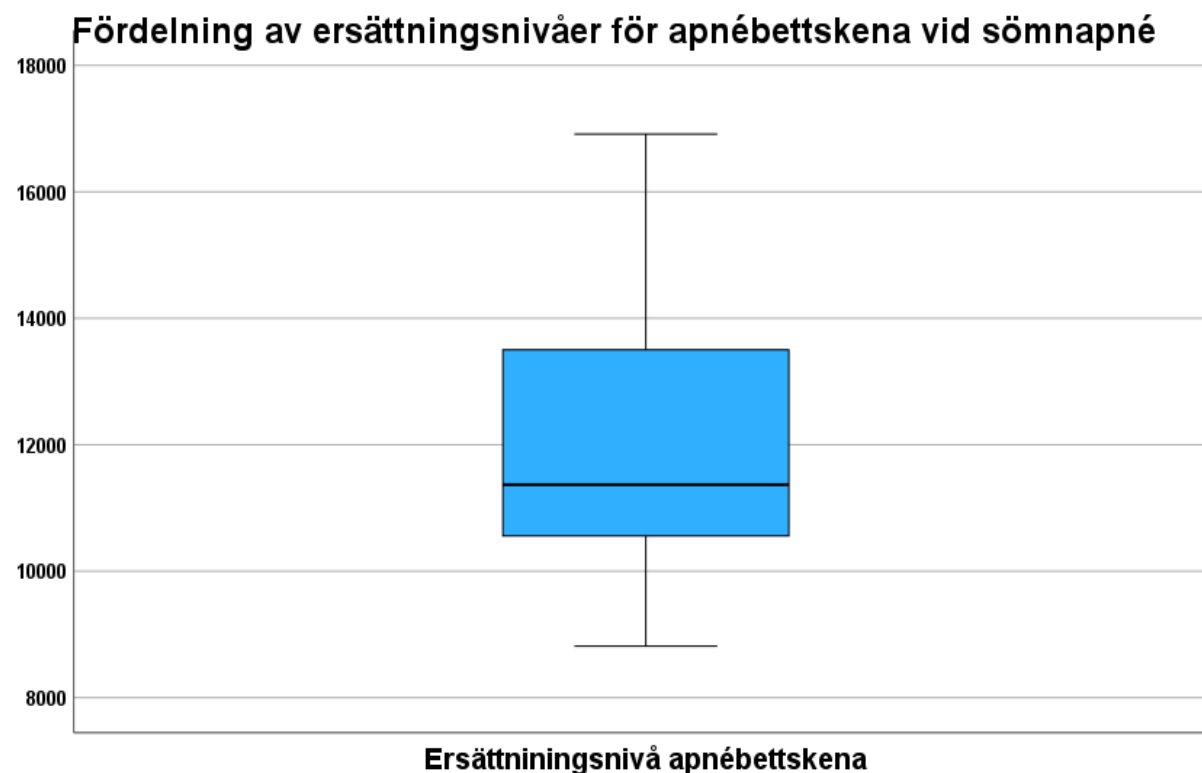
- SESAR är ett nationell kvalitetsregister för obstruktiv sömnapné (OSA) hos vuxna
- Sesar följer klinisk praxis vid utredning och behandling av OSA
- Per år förskrivs cirka 13 000 apnébettskenor i landet som är subventionerade till en kostnad av 120 MSEK under 2023
- Data i SESAR indikerar att klinisk praxis och subvention av apnébettskena behandling vid OSA skiljer sig i landet

Metod

- SESAR har informerad om SESAR ´s arbete för mer jämlik vård
- Målet: Kartläggning av subventionsrutiner genom en enkätstudie
- Frågor skickades ut till beställarnätverket för särskild tandvård
- 20 av 21 regioner har delvis eller fullständig svarad
- Kvantitativ och kvalitativ analys av svaren

Fråga 1: Hur mycket tandvårdsstöd utgår vid behandling av obstruktiv sömnapné?

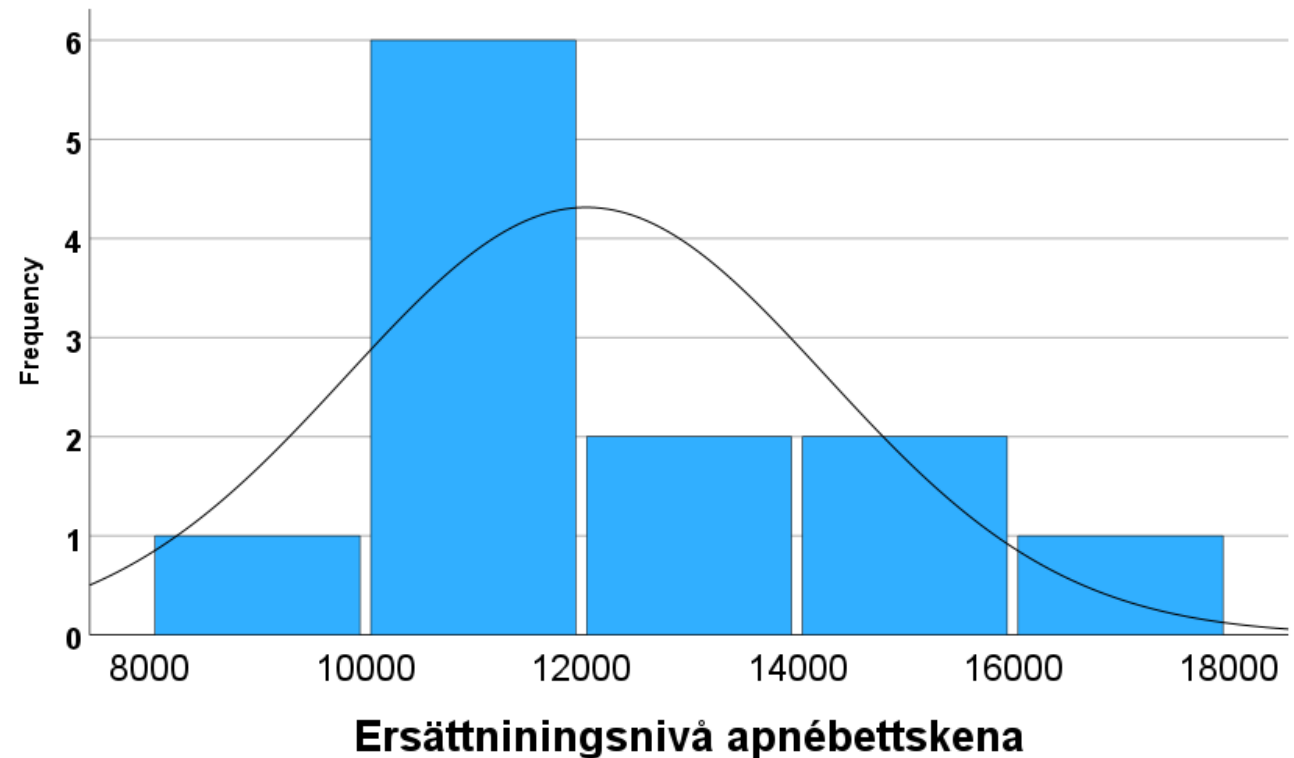
- N=12 av 21 regioner lämnade en detaljerad summa
- Medelvärde: 12 047
- Medianvärde: 11 500
- Standardavvikelse: 2 220
- Range: 8 098
- Minimum: 8 815
- Maximum: 16 915

Vissa regioner specificerade ersättningsnivåer för tandläkare och för material, även skillnader mellan specialist- och allmän tandvård. Brasklapp: Viss osäkerhet om rapporterade siffror omfattar exakt samma åtgärd.

Fråga 1: Hur mycket tandvårdsstöd utgår vid behandling av obstruktiv sömnapné?

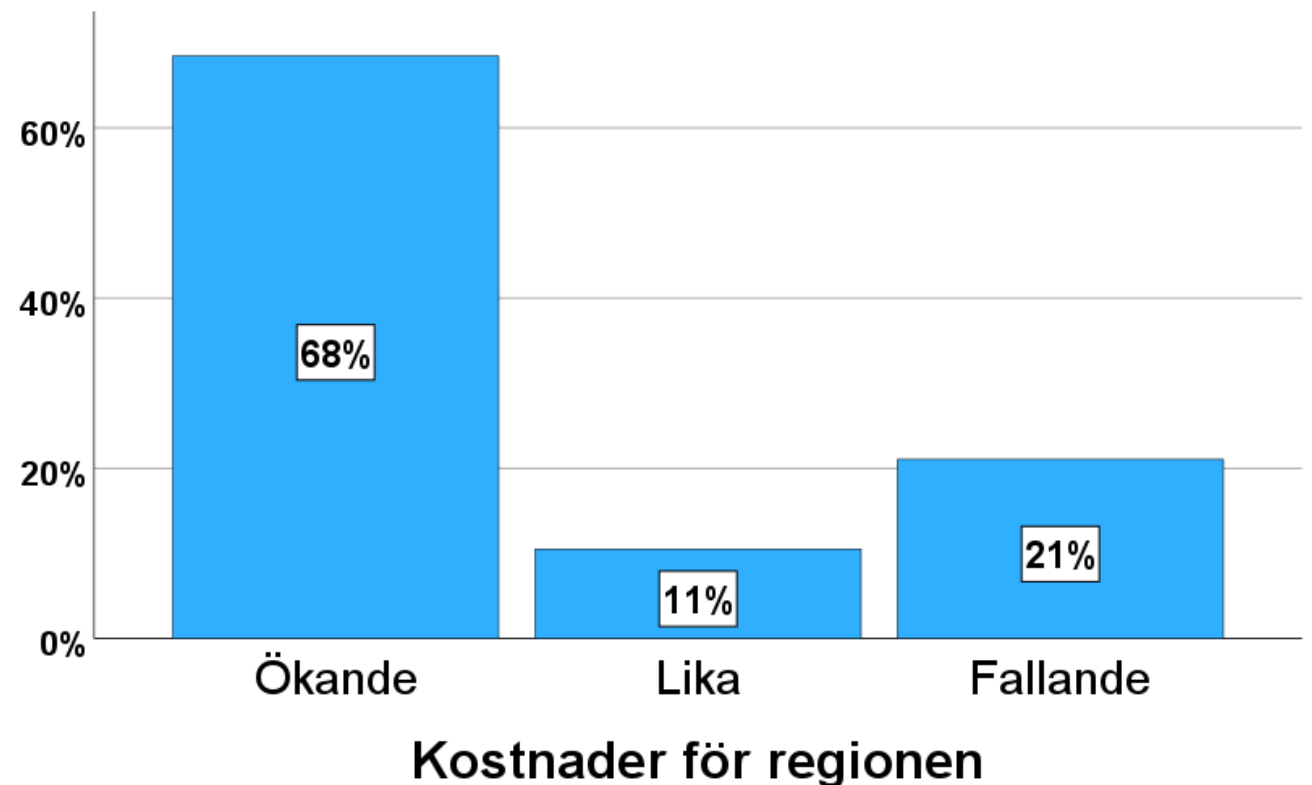
- N=12 av 21 regioner lämnade en detaljerad summa
- Medelvärde: 12 047
- Medianvärde: 11 500
- Standardavvikelse: 2 220
- Range: 8 098
- Minimum: 8 815
- Maximum: 16 915

Vissa regioner specificerade ersättningsnivåer för tandläkare och för material, även skillnader mellan specialist- och allmän tandvård

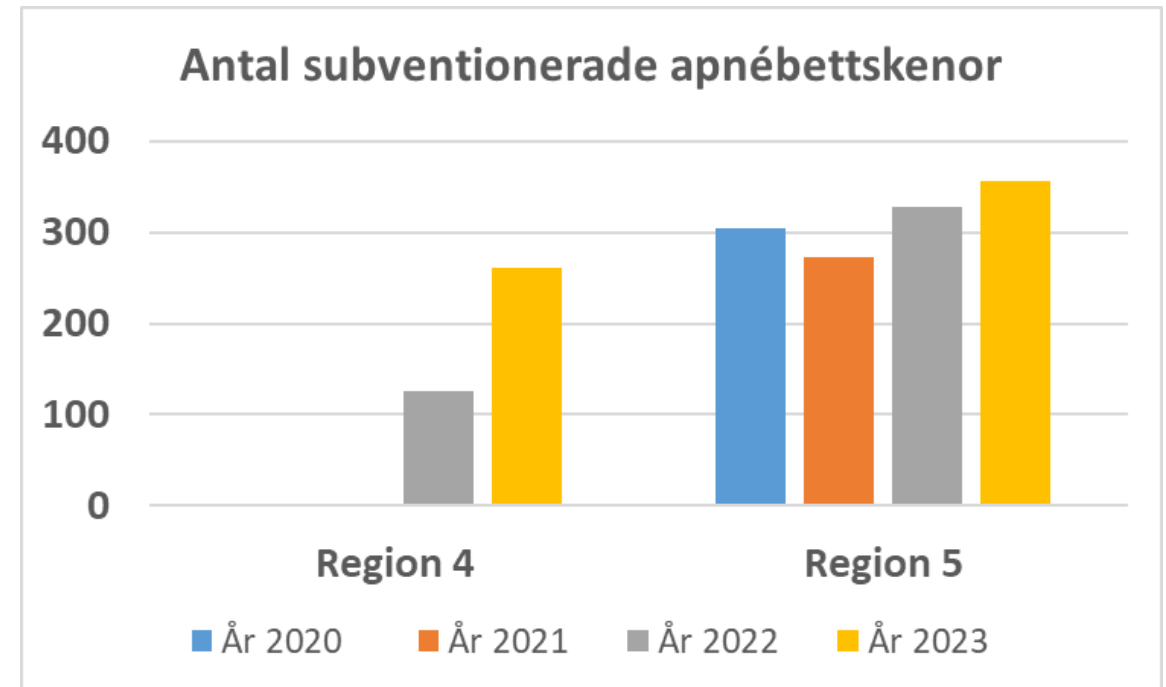
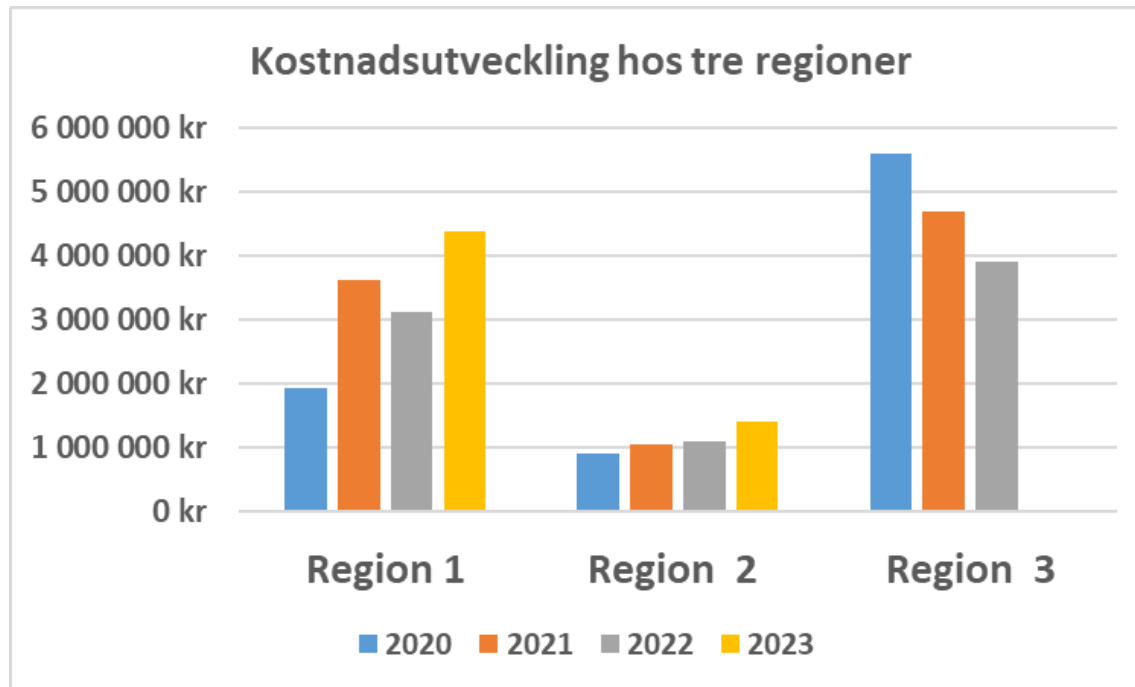
Fråga 2: Beskriv hur trenden för utbetalningar har sett ut från 2020 tills idag. Ökande, lika eller fallande antal beviljade apnébettskenor?

- N=19 av 21 regioner svarade på frågan
- Ökande kostnader: N=13
- Liknande kostnader: N=4
- Fallande kostnader: N=2
- Brasklapp: Påverkan av pandemin ligger under observationstiden.

Fråga 2: Beskriv hur trenden för utbetalningar har sett ut från 2020 tills idag. Ökande, lika eller fallande antal beviljade apnébettskenor?

Fem regioner besvarade frågan med detaljerade siffror

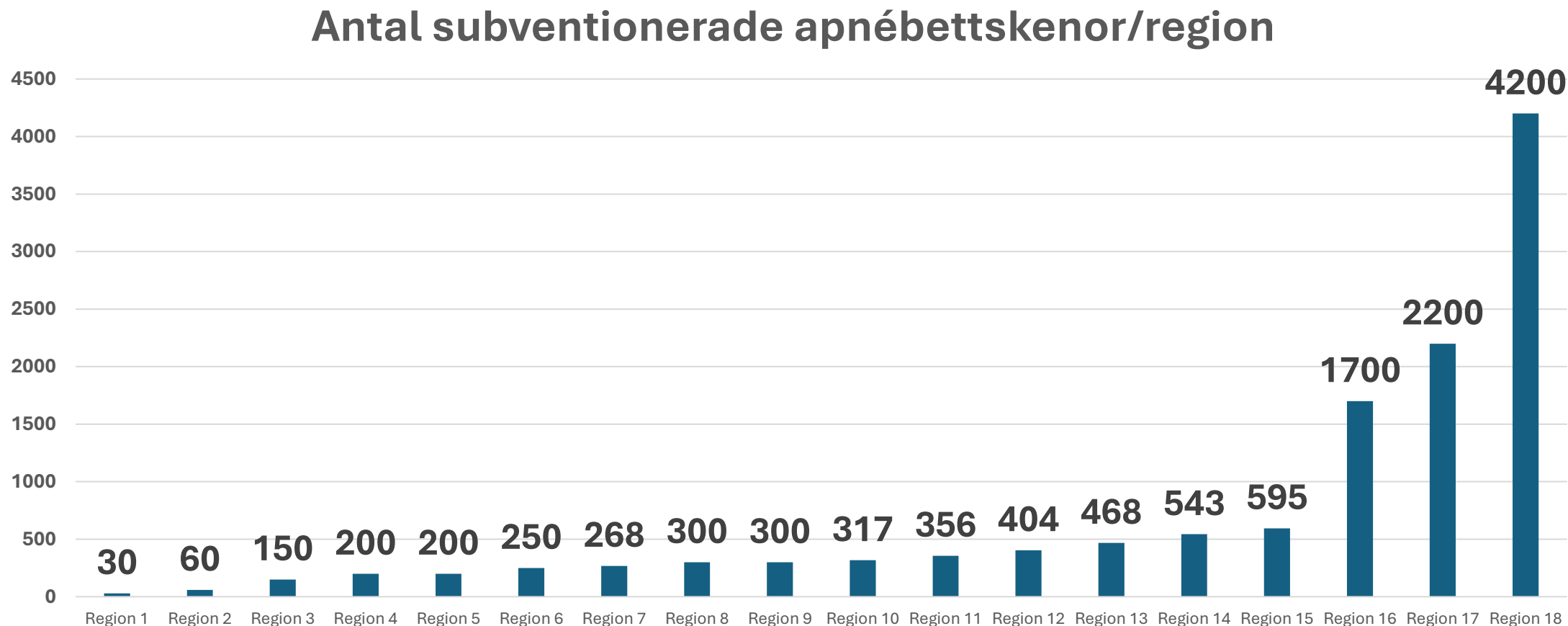
Fyra regioner med ökande antal behandlingar, en region med markant minskande antal terapi-startar.

Ljudger, Greta SESAB registerdag 26 november 2024

Fråga 3: Hur många besök ingår vid utprovning eller behandling med apnébettskena?

• Tre besök (avtryck, utlämning och efterkontroll)	6 regioner
• Obegränsad, så många som behövs	11 regioner
• Ej specificerad	3 regioner

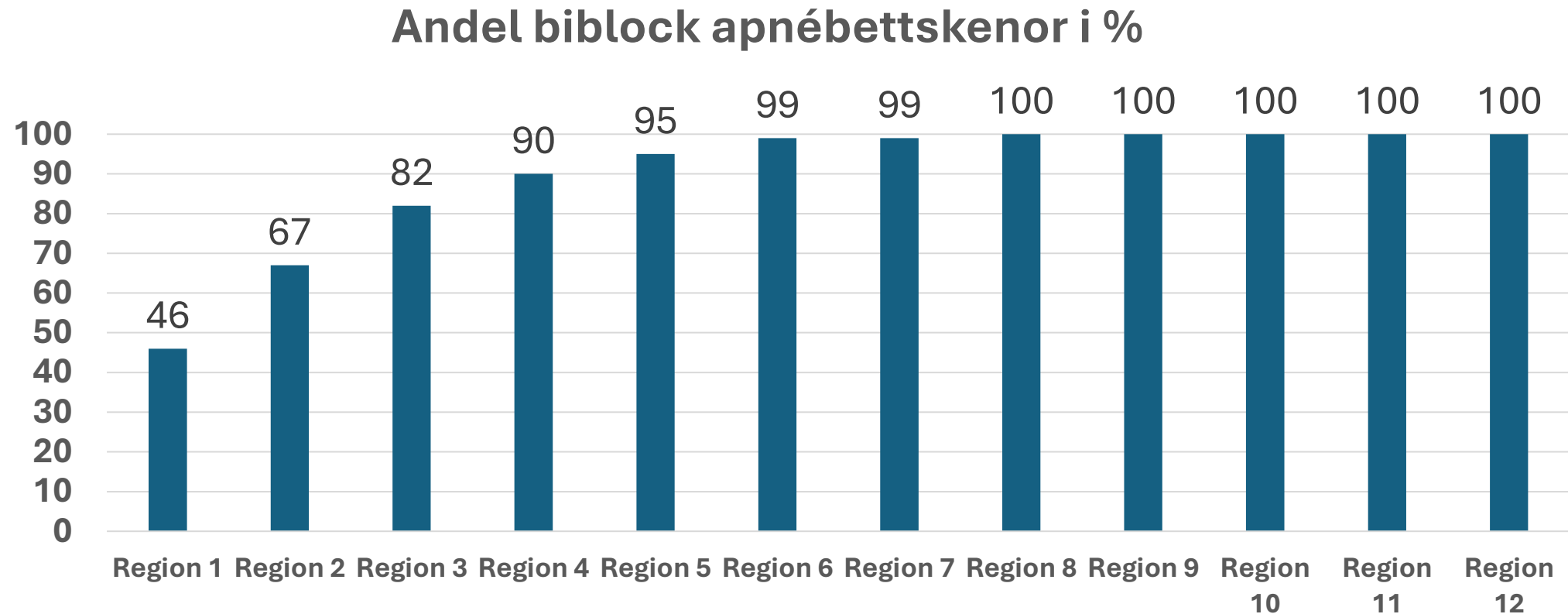
Fråga 4: Uppskattningsvis, hur många apnébettskenor lämnas ut i er region? Fördelning monoblock/duoblock

Rapporterande regioner

Unga Öst: SESW registrering 26 oktober 2024

Fråga 4: Uppskattningsvis, fördelning monoblock/duoblock?

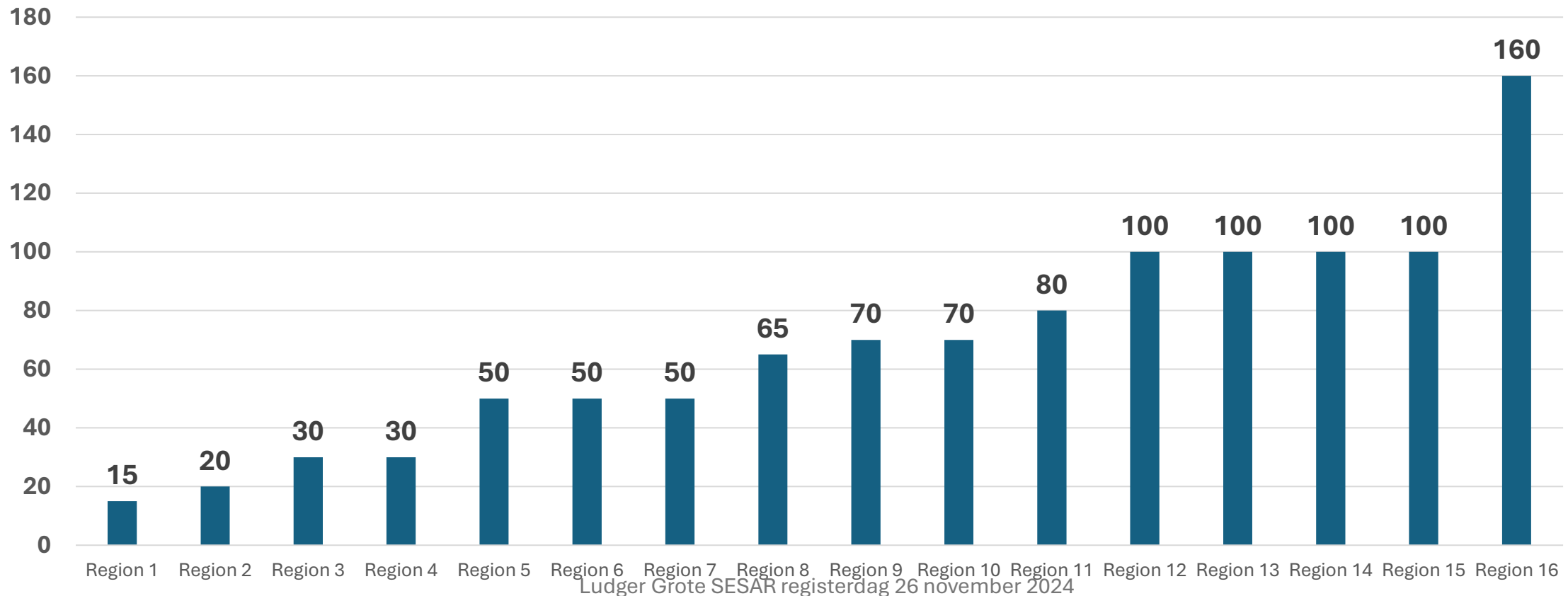

Fråga 5: Uppskattningsvis, hur många tandläkare är det som lämnar ut en större volym apnébettskenor i er region?

Fråga 5: Uppskattningsvis, hur många tandläkare är det som lämnar ut en större volym apnébettskenor i er region?

Antal apnébettskena-behandlingar per tandläkare per år

Fråga 6: Ersätter ni om en apnébettskena går sönder och hur lång är er garantitid? Finns det någon kostnad för patienten och i så fall hur mycket?

- 20 regioner svarade

• Garanti 3 månader	1 region
• Garanti 1 år	13 regioner
• Garanti 2 år	3 regioner
• Ingen garanti	3 regioner

- Lagning av skenan – ingen enhetlig bild; från full ersättning till bedömning från fall till fall; kostnader för patienter varierar, max belopp för patientens egen bidrag tillämpas i de flesta regioner

Fråga 7: Hur stor avgift betalar patienten för behandling med apnébettskena?

- ”Patient-” eller ”Besöksavgift”
 - Rapporteras av alla regioner
 - Varierar mellan 200 och 400 kr
 - Högkostnadsskydd gäller (gräns mellan 1200-1400 kr)
- Hjälpmedelsavgift vid utlämning av apnébettskena
 - Rapporterat hos 3 regioner
 - Kostnad mellan 400 och 500 kr
 - ”jämförelsevis som vid CPAP terapin”

Fråga 8: Registrerar ni ICD-koder och i så fall vilka?

- Inga enhetliga svar, majoritet utan kodering

Fråga 9: Kravställer ni till tandläkare på registrering i kvalitetsregister?

- 4 regioner har det som krav, 2 regioner rekommenderar rapportering i SESAR, övriga 14 regioner har ingen kravställning.

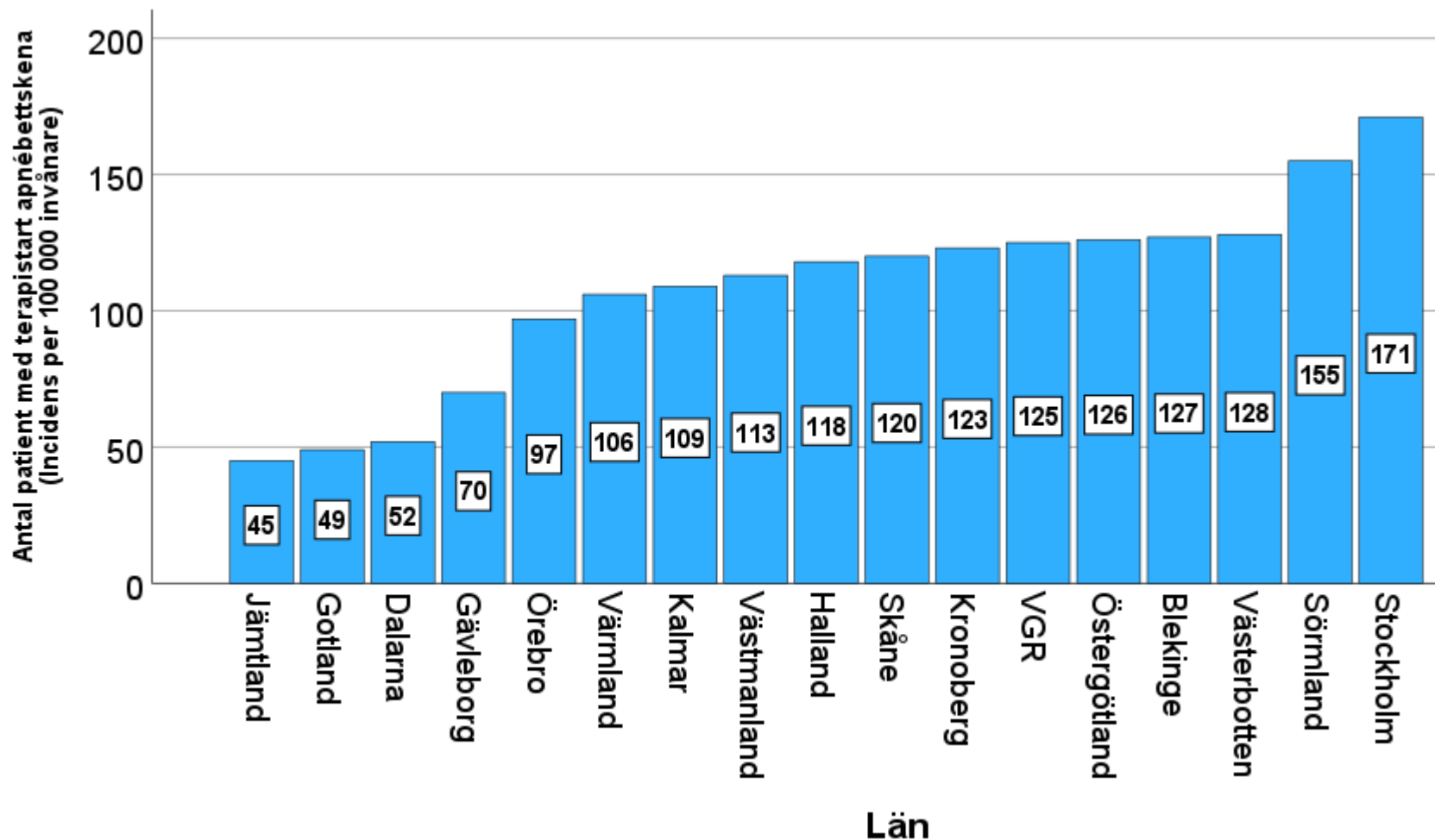
Fråga 10: Ställer ni krav på tandläkarens påbygggnadsutbildning för arbete med apnéskenor? Till exempel svensk sömnförenings utbildning.

- 14 regioner svara ja (70%)
- 6 regioner svarar nej (30%)

Incidens för apnébettskena-terapi vid OSA i Sverige

Baserad på N=17 regioner

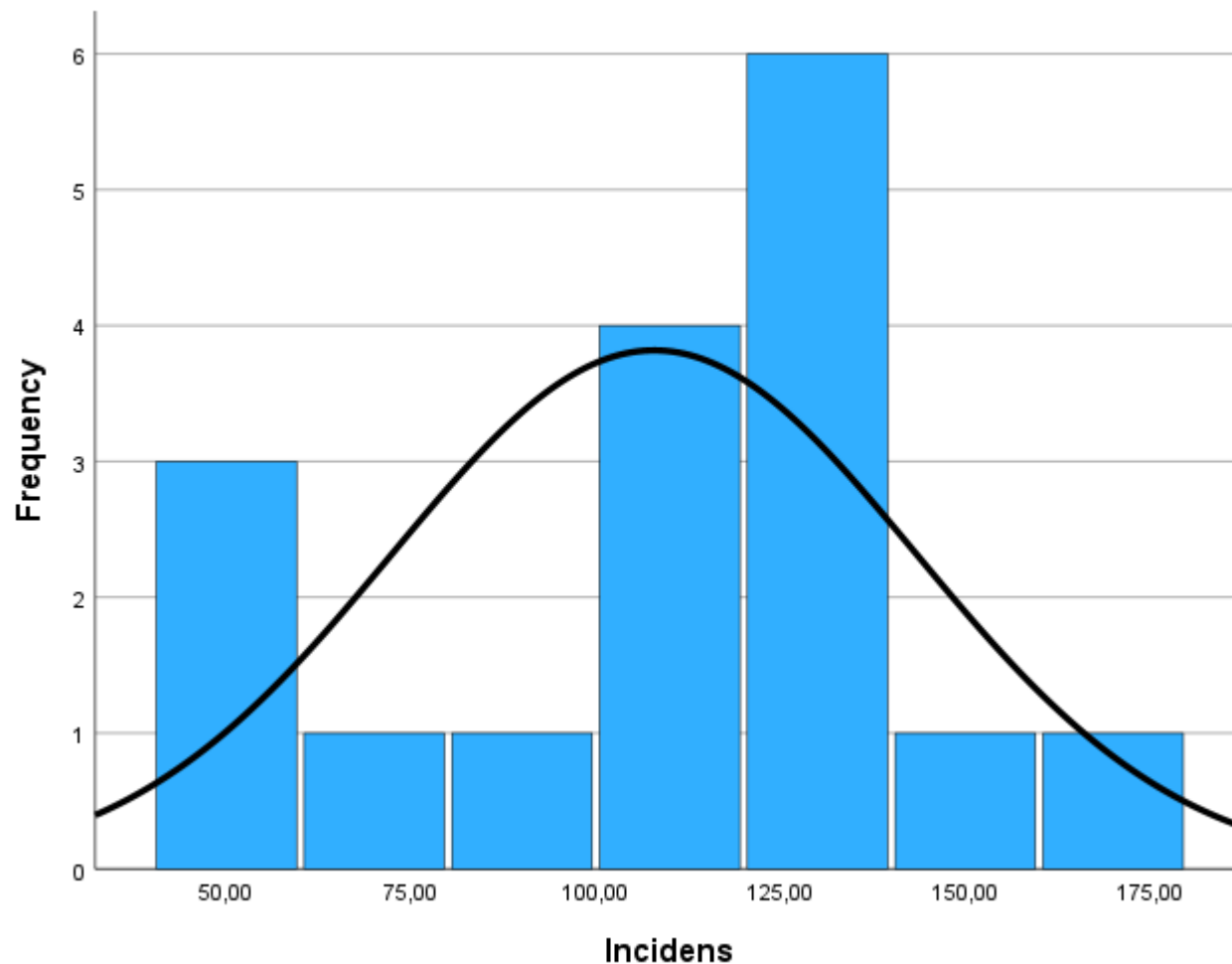
Medelvärde: 108
StD avvikelse: 36
Minimum: 45
Maximum: 171
Range: 126

Incidens för apnébettskena-terapi vid OSA i Sverige

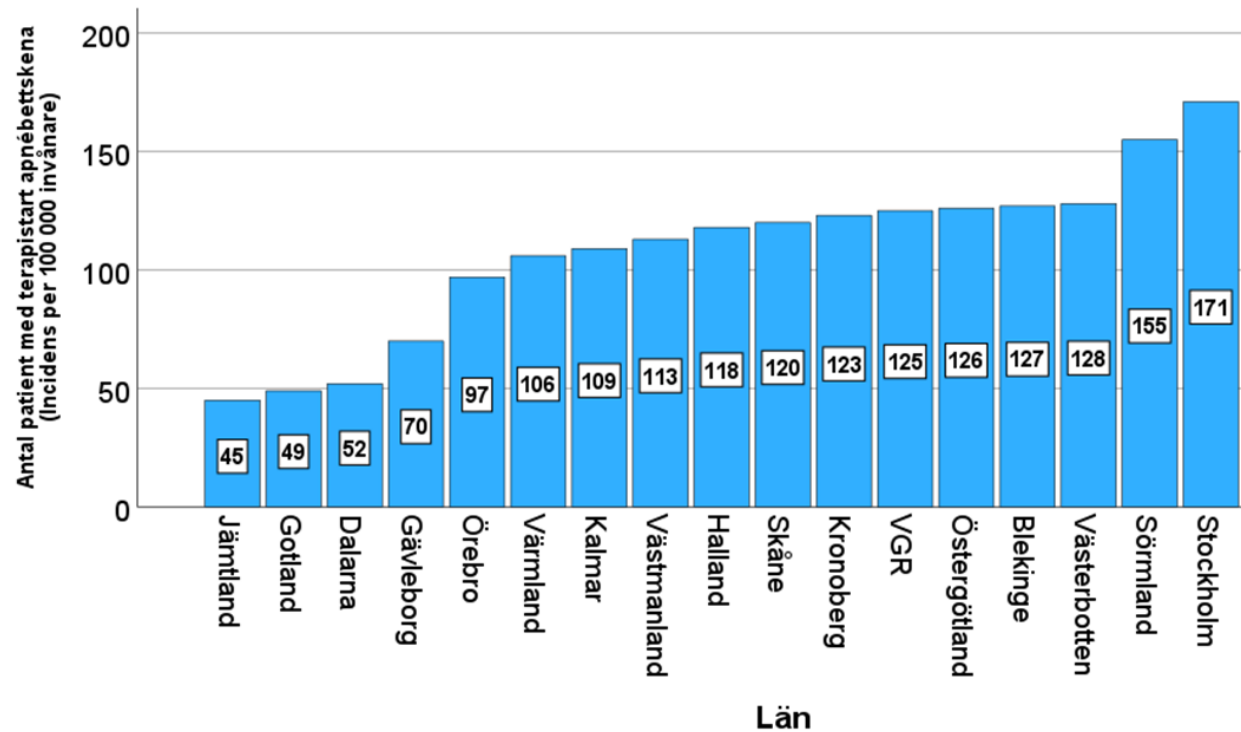
Baserad på N=17 regioner

Medelvärde: 108
StD avvikelse: 36
Minimum: 45
Maximum: 171
Range: 126

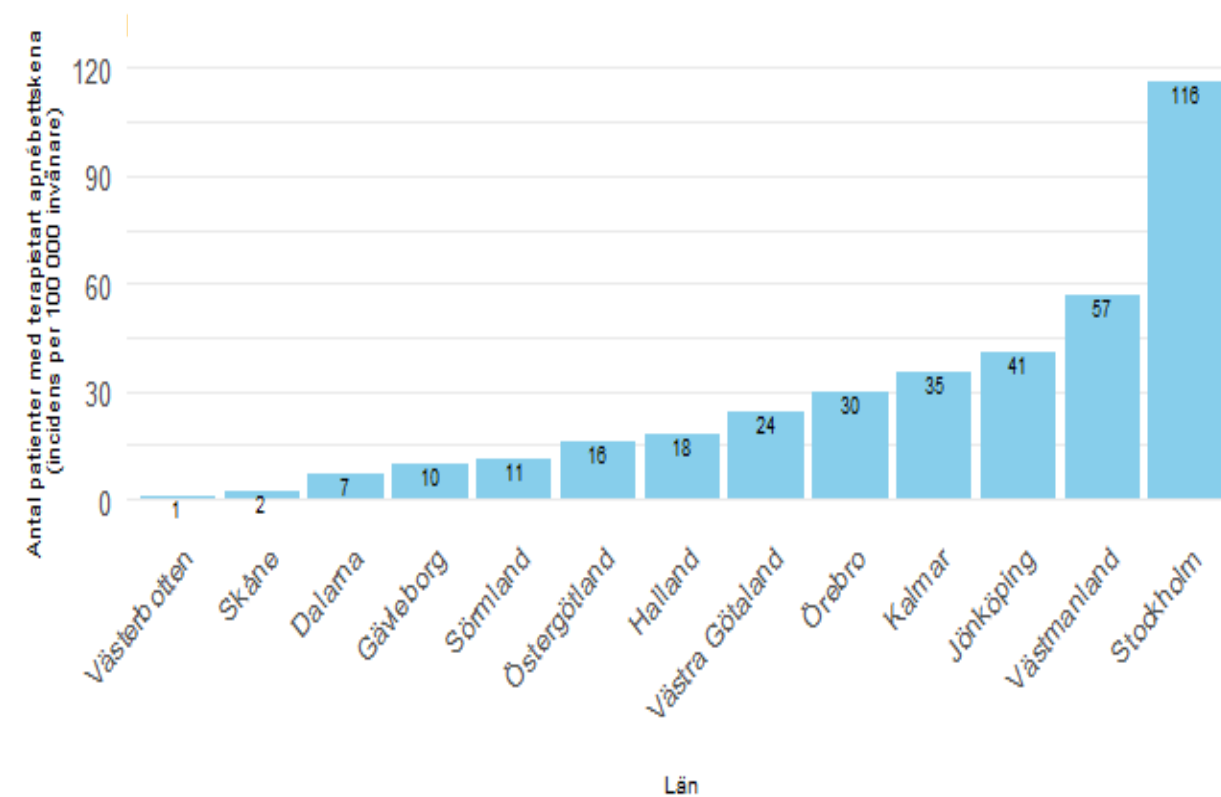

Incidens av apnébettskena-terapi i Sverige

Apnébettskena (källa: tandvårdsstöd 2023)

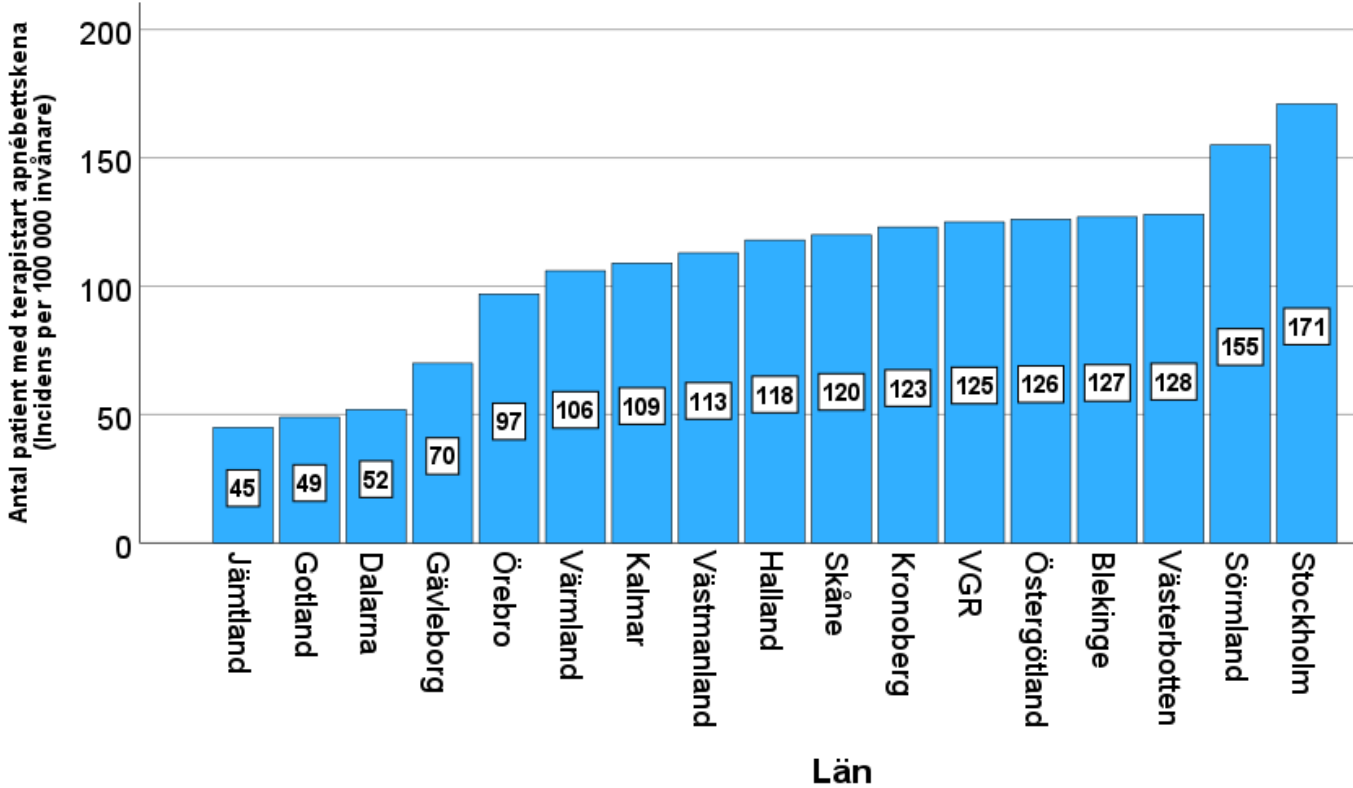

Incidens terapi med apnébettskena (källa SESAR)

Incidens för apnébettskena- och CPAP terapi vid OSA i Sverige

Apnébettskena (källa: tandvårdsstöd 2023)

CPAP (källa: SWEDEVVOX 2018-2021)

CPAP-T2	Behandlingsincidens länsvis 2019		
	Antal patienter	Invånare 2019	Antal CPAP-startar per 100 000 invånare
Blekinge	148	159,606	93
Dalarna	609	287,966	211
Gävleborg	482	287,382	168
Halland	488	333,848	146
Jämtland	390	130,810	298
Jönköping	490	363,599	135
Kalmar	274	207,990	132
Norrbottn	406	250,093	162
Skåne	2,558	1,377,827	186
Sörmland	540	297,540	181
Uppsala	571	383,713	149
Värmland	996	282,414	353
Västmanland	456	275,845	165
Västra Götaland utom NÄL	1,833	1,455,881	126
Örebro	523	304,805	172
Östergötland	606	465,495	130
Summa/medel	11,370	6,864,814	166

107/100 000 invånare

Ludger Grote SESAR registerdag 26 november 2024

Mellan 119 -166/100 000 invånare

Sammanfattning analys av apnébettskena-terapi vid OSA

Vanligt förekommande behandling med stora regionala skillnader

Inhomogenitet:

- Sjukdomsbundna krav på subventionering: stora regionala skillnader (VGR/Halland vs Skåne/Stockholm)
- Tillgång till behandling – faktor 4 mellan högsta och lägsta incidens
- Kostnader för patienter – avgiftsnivåer, garantier och stöd vid lagning
- Ersättningar till tandvården – faktor 2 mellan högsta och lägsta ersättningsnivån
- Grad av erfarenheter för den enskilde tandläkaren – faktor 5

Kvalitetssäkring:

- Utbildning av utförare – 30% av regioner utan krav på utbildning
- Kvalitetstillsyn – inget krav hos majoriteten av regioner